

Sygn. akt V U 216/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 maja 2013r.

Sąd Okręgowy w Słupsku w S. Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: **SSO Ewa Sławińska- Klamann**

Protokolant: st.sekr.sądowy Joanna Adamczyk-Podolska

po rozpoznaniu w dniu 15 maja 2013r. w Słupsku

na rozprawie sprawy

z odwołania S. L.

od decyzji **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.**

z dnia 5 lutego 2013 r. znak (...)

w sprawie S. L.

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.**

o emeryturę

zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu S. L. prawo do emerytury począwszy od 01 stycznia 2013 r., nie stwierdzając odpowiedzialności organu rentowego.

Sygn. akt VU 216/13

UZASADNIENIE

Ubezpieczony S. L. wniósł odwołanie od decyzji z dnia 5 lutego 2013 roku domagając się jej zmiany, poprzez przyznanie prawa do emerytury.

W uzasadnieniu swojego stanowiska podniósł, iż organ rentowy bezzasadnie nie zaliczył mu do okresu pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia od 4 maja 1972 do 30 września 1975 roku w Zakładach (...) w K. oraz od 1 października 1975 roku do 31 maja 1991 roku w Zakładzie (...) w G..

Pozwany organ rentowy - Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. wniósł o oddalenie odwołania oraz zasądzenie od ubezpieczonego na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych podnosząc, że ubezpieczony nie przedłożył żadnych dokumentów potwierdzających, że w spornych okresach pracował w warunkach szczególnych. Podnosząc powyższe argumenty wskazał, że S. L. nie udokumentował piętnastoletniego okresu zatrudnienia w warunkach szczególnych i tym samym nie nabył prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym.

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony S. L., urodzony (...), lat (...)złożył w dniu 21 grudnia 2012 roku wniosek o emeryturę.

Wraz z wnioskiem przedłożył zaświadczenia i świadectwa pracy, którymi udokumentował niekwestionowany przez organ rentowy staż ubezpieczeniowy wynoszący 32 lata, 2 miesiące i 8 dni.

Ubezpieczony nie należy do OFE, a w chwili składania wniosku o przyznanie prawa do emerytury pozostawał w stosunku pracy.

Organ rentowy nie zaliczył ubezpieczonemu do okresu pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia od 4 maja 1972 do 30 września 1975 roku w Zakładach (...) w K. oraz od 1 października 1975 roku do 31 maja 1991 roku w Zakładzie (...) w G., albowiem w ocenie organu rentowego w dokumentacji brak jest świadectwa pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze wystawionego według wzoru oraz w świadectwach pracy pracodawcy nie potwierdzili faktu wykonywania przez ubezpieczonego pracy w warunkach szczególnych.

Zaskarżoną decyzją z dnia 5 lutego 2013 roku organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury.

dowód: **akta emerytalne:** wniosek k. 1-3, kwestionariusz k.4 , zaskarżona decyzja k.67, karta przebiegu zatrudnienia na dzień 01.01.1999r.k.66

Ubezpieczony S. L.od 4 maja 1972 do 30 września 1975 roku był zatrudniony w Zakładach (...)w K.na stanowisku mechanika samochodowego, gdzie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy czynności w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych, głównie były to naprawy samochodów ciężarowych. Brygadzystą w ówczesnym czasie był E. W.. Park maszynowy liczył około 50-60 pojazdów. Ubezpieczony pracował razem z J. K., który otrzymał świadectwo pracy w warunkach szczególnych. Zarówno ubezpieczony jak i J. K.wykonywali taki sam rodzaj pracy.

W okresie od 1 października 1975 roku do 31 maja 1991 roku ubezpieczony był zatrudniony w Zakładzie (...)w G.ubezpieczony na stanowisku mechanika samochodowego. Ubezpieczony wykonywał swoje czynności pracownicze stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonując naprawy pojazdów w kanale remontowym. Ubezpieczony naprawiał samochody ciężarowe, które były przeznaczone do przewozu towarów i żywca. Ubezpieczony pracował razem z A. S.. Ubezpieczony pracował w tym samym warsztacie wykonując dotychczasowy rodzaj pracy jak poprzednio w Zakładach (...)w K.albowiem na bazie dotychczasowego Zakładu (...)powstał Zakład (...)w G.

Dowód: akta sprawy: zeznania świadków: A. S., J. K. k. 25-26 as, akta osobowe ubezpieczonego k.24 akta sprawy, świadectwo pracy k.31-32, zeznania ubezpieczonego k.34-34 verte akta sprawy

Praca ubezpieczonego od 4 maja 1972 do 30 września 1975 roku (3 lata, 4 miesiące i 26 dni) z tytułu zatrudnienia w Zakładach (...) w K. oraz od 1 października 1975 roku do 31 maja 1991 roku (15 lat, 7 miesiące i 1 dzień) z tytułu zatrudnienia w Zakładzie (...) w G. była pracą w warunkach szczególnych.

Ubezpieczony według stanu na dzień 1 stycznia 1999 roku posiada ponad 15 letni okres pracy w warunkach szczególnych.

Dowód: j/w

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego S. L. zasługuje na uwzględnienie.

Kwestią wymagającą rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie było ustalenie uprawnień ubezpieczonego do wcześniejszej emerytury z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach, na podstawie art. 184 w związku z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity : Dz. U. z 2009 roku, Nr 153, poz. 1227) oraz przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego

1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 , poz. 43 ze zm.).

Zgodnie z art.184 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym po 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32,33,39 i 40, jeżeli w dniu wejścia ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27

W myśl ust. 2 art. 184 emerytura przysługuje ubezpieczonym, którzy nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wnioski o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy – w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem w stanie prawnym obowiązującym do 1 stycznia 2013 r.

Okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27, to 25 lat w przypadku mężczyzny (art. 27 pkt 2). Wiek emerytalny wynika z § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., nr 8, poz. 43 ze zm.), do którego odsyła art. 32 ust. 4 powołanej ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Wynosi dla mężczyzny 60 lat. Wymagany okres zatrudnienia w warunkach szczególnych przewidziany w przepisach dotychczasowych, o którym mowa w art. 184 ust. 1, to okres 15 lat, o czym stanowi § 4 ust. 3 powołanego rozporządzenia.

Bezsporne w niniejszej sprawie było, że ubezpieczony S. L. ma ukończone 60 lat, nie jest członkiem OFE, posiada wymagany ponad 25 letni staż pracy liczony na dzień wejścia w życie ustawy, tj. na dzień 01.01.1999 roku, pozostawał w stosunku pracy, niemniej od 1 stycznia 2013 roku przepis art. 184 nie wymaga rozwiązania stosunku pracy. Oznacza to, iż jedyną przesłanką którą musiał ubezpieczony udowodnić w przedmiotowej sprawie, było ustalenie, że legitymuje się 15 letnim okresem pracy w warunkach szczególnych na dzień 01.01.1999r.

Zgodnie § 22 ust 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz.U. Nr 237 poz. 1412) środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania oraz spółdzielczej umowy o pracę jest świadectwo pracy, zaświadczenie płatnika składek lub innego właściwego organu, wydane na podstawie posiadanych dokumentów lub inny dokument, w tym w szczególności:

- 1) legitymacja ubezpieczeniowa;
- 2) legitymacja służbowa, legitymacja związku zawodowego, umowa o pracę, wpis w dowodzie osobistym oraz pisma kierowane przez pracodawcę do pracownika w czasie trwania zatrudnienia.

Jeżeli pracownik ubiega się o przyznanie emerytury lub renty z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, zaświadczenie zakładu pracy powinno stwierdzać charakter i stanowisko pracy w poszczególnych okresach oraz inne okoliczności, od których jest uzależnione przyznanie takiej emerytury lub renty.

Jednak w spornych przypadkach, uwzględnienie okresów wykonywania pracy w szczególnych warunkach następuje po ustaleniu rzeczywistego zakresu obowiązków oraz wykonywania bezpośrednio i stale, w pełnym wymiarze czasu pracy tego zatrudnienia.

Organ rentowy odmówił ubezpieczonemu uwzględnienia okresu zatrudnienia od 4 maja 1972 do 30 września 1975 roku w Zakładach (...) w K. oraz od 1 października 1975 roku do 31 maja 1991 roku w Zakładzie (...) w G., albowiem w ocenie organu rentowego w dokumentacji rentowej brak jest świadectwa pracy w szczególnych warunkach lub

szczególным charakterze wystawionego według wzoru oraz w świadectwach pracy pracodawcy nie potwierdzili faktu wykonywania przez ubezpieczonego pracy w warunkach szczególnych.

Zważyć przy tym należy, że w postępowaniu przed sądem ubezpieczeń społecznych w sprawach o świadczenia emerytalno-rentowe prowadzenie dowodu z zeznań świadków lub z przesłuchania stron nie podlega żadnym ograniczeniom.

Według art. 473 § 1 kpc w postępowaniu w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych nie stosuje się przed sądem przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu z zeznań świadków i z przesłuchania stron.

Ten wyjątek od ogólnych zasad, wynikających z art. 247 KPC, sprawia, że każdy istotny fakt (np. taki, którego ustalenie jest niezbędne do przyznania ubezpieczonemu prawa do wcześniejszej emerytury), może być dowodzony wszelkimi środkami dowodowymi, które sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe (vide wyrok SN z 4 października 2007 r. I UK 111/07).

W ocenie Sądu jest oczywiste, iż brzmienie zajmowanego stanowiska, jakie widnieje w dokumentach prowadzonych i wystawionych przez pracodawcę nie może mieć rozstrzygającego znaczenia w sprawie. Decyduje rodzaj wykonywanej pracy, co nadto wynika z powołanych wyżej przepisów prawa, w szczególności art. 32 ust. 2 który stanowi, iż dla celów ustalenia uprawnień do emerytury w obniżonym wieku za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia.

Rodzaje prac ustala się na podstawie powołanego już wyżej rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, który w załączniku A do powyżej określonego rozporządzenia w Dziale XIV w pkt 16 wymienia „Prace wykonywane w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych lub szynowych”.

W tych okolicznościach rzeczą Sądu było zatem ustalenie, czy od 4 maja 1972 do 30 września 1975 roku w Zakładach (...) w K. oraz od 1 października 1975 roku do 31 maja 1991 roku w Zakładzie (...) w G. czynności związane z pracą mogą być związane z pracą w warunkach szczególnych oraz w jakich konkretnie okresach i wymiarze dobowym ubezpieczony wykonywał te prace.

Brak ograniczeń co do środków dowodowych w postępowaniu przed sądem ubezpieczeń społecznych w sprawach o świadczenia emerytalno-rentowe oznacza to, że Sąd jest uprawniony do przeprowadzenia postępowania dowodowego, w tym z przesłuchania świadków na okoliczność okresu pracy odwołującego w warunkach szczególnych. Prowadzenie dowodu z zeznań świadków lub z przesłuchania stron nie podlega żadnym ograniczeniom.

Z zeznań słuchanych w sprawie świadków A. S.(k.27 verte) , J. K.(k.27 verte) , jak również zeznań samego ubezpieczonego wynika, iż że w spornych okresach ubezpieczony wykonywał czynności zaliczane do prac w szczególnych warunkach. Z zeznań tych wynika, że zarówno w Zakładach (...)w K., jak również w Zakładzie (...)w G.ubezpieczony wykonywał pracę mechanika samochodów ciężarowych w kanałach w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na tym stanowisku. Praca świadczona była w kontakcie ze środkami i oparami, które niewątpliwie miały szkodliwe oddziaływanie na organizm człowieka. Mając na uwadze wielkość bazy samochodowej pracodawcy ubezpieczonego i ilość samochodów ciężarowych 56-60 posiadanych i naprawianych w bazie, nie ulega wątpliwości, że praca mechaników odbywała się w systemie ciągłym, a zeznania świadków, w tym zakresie są wiarygodne. Istotnym dla sprawy było również, że J. K., który pracował na takim samym stanowisku jak ubezpieczony otrzymał emeryturę w obniżonym wieku emerytalnym z uwagi na wykonywanie pracy w warunkach szczególnych i przedłożył świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

W ocenie Sądu zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pozwolił także na ustalenie , że ubezpieczony w okresie zatrudnienia od 4 maja 1972 do 30 września 1975 roku w Zakładach (...) w K. oraz od 1 października 1975 roku do 31

maja 1991 roku w Zakładzie (...) w G. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy świadczył prace na stanowisku mechanika samochodowego pracując w kanałach.

Zeznania świadków Sąd uznał za wiarygodne albowiem były one stanowcze, logiczne, zgodne i wzajemnie się uzupełniały. Świadczyli oni osobami, które miały bezpośredni kontakt z ubezpieczonym w trakcie świadczenia przez niego pracy w przedmiotowym zakładzie pracy, zorientowane zatem były w materii będącej przedmiotem ich zeznań.

Zeznania te znajdują oparcie w pozostałym zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym w postaci akt osobowych ubezpieczonego z okresu zatrudnienia. W ocenie Sądu zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pozwala na ustalenie, że praca ubezpieczonego w okresie od 4 maja 1972 do 30 września 1975 roku (3 lata, 4 miesiące i 26 dni) z tytułu zatrudnienia w Zakładach (...) w K. oraz od 1 października 1975 roku do 31 maja 1991 roku (15 lat, 7 miesiące i 1 dzień) z tytułu zatrudnienia w Zakładzie (...) w G. była pracą w warunkach szczególnych o której mowa w Dziale XIV w pkt 16 Wykazu A tj. „, Prace wykonywane w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych lub szynowych”.

Zatem na dzień 1 stycznia 1999 roku ubezpieczony posiada wymagany okres pracy w szczególnych warunkach, albowiem jeżeli do okresu wykonywania przez ubezpieczonego pracy w szczególnych warunkach, doliczymy powyższy sporny okres pracy oznacza, to iż ubezpieczony udowodnił posiadanie 15-letniego okresu wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

W tym stanie rzeczy z uwagi na to, że S. L. spełnił wszystkie warunki konieczne do przyznania mu prawa do emerytury na podstawie art. 184 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zw. z art. 32 ust. 2 i 4 tej ustawy i w zw. z § 2 ust. 1 i § 4 ust. 1 pkt 1 i 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze od dnia 1 stycznia 2013 roku Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu S. L. prawo do emerytury od 1 stycznia 2013 roku, o czym orzekł jak w punkcie I sentencji.

Sąd Okręgowy na podstawie art. 118 ust.1a ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie stwierdził odpowiedzialności organu rentowego uznając, że dopiero postępowanie sądowe, a szczególności przeprowadzone w tym postępowaniu dowody z zeznań świadków, pozwoliły na ustalenie, że ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w okresie zatrudnienia w Zakładach (...) w K. oraz w Zakładzie (...) w G. wykonywał pracę w warunkach szczególnych wobec tego przesądziły ostatecznie o zasadności wniosku.

Mając powyższe na względzie Sąd nie stwierdził odpowiedzialności organu rentowego za nieprzyznanie prawa do emerytury, o czym orzekł jak w punkcie II sentencji.